9.5.2025
Jari Virta

FINANSSIALA

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 30/2025, kirjallinen lausuntopyyntö

Muutokset kotimaiseen lainsäädäntöön pieniä, mutta kokonaisuutena merkittäviä

- **HE on osa merkittävää arvopaperikaupankäynnin uudistusta – isoimmat muutokset toteutuvat EU-asetuksessa**
- **Pörssin toimiluvan ja sääntöjen käsittelyn siirtäminen Finanssivalvonnalle on kannatettavaa**

Käsiteltävät muutokset ovat osa EU:n pääomamarkkinaunionin kehittämiseen liittyviä vuosina 2021–2022 annettuja komission ehdotuksia. MiFID/MIFIR-muutosten tarkoitus on tehostaa arvopaperikauppaa ja sen läpinäkyvyyttä niin markkinaosapuolille kuin loppusijoittajille. FA kannattaa ehdotettuja muutoksia.

Tavoitteena kilpailun lisääminen arvopaperikaupassa

Hallituksen esitys liittyy EU:n MiFID/MiFIR-sääntelyn muutoksiin ja suurin osa muutoksista toteutetaan suoraan sovellettavalla EU-asetuksella. Vaikka muutokset kotimaiseen sääntelyyn jäävät pieniksi, sisältyy kokonaisuuteen merkittäviä muutoksia. Näistä keskeisimpiä ovat arvopaperikauppaan liittyvien osto- ja myyntitarjousten sekä tehtyjen kauppojen julkistamiseen liittyvät ehdotukset sekä julkistamiseen liittyvät poikkeukset.

EU-sääntelyllä on jo pidempään pyritty lisäämään kilpailua arvopaperikauppojen toteutuksessa sekä pörssien kesken että pörssien ja muiden kaupan toteutusmuotojen välillä. Tämä johtaa väistämättä tiettyä arvopaperia koskevan kaupankäynnin hajaantumiseen useiden kauppapaikkojen välillä. Tällöin on tärkeää, että kaupankäyntiä koskevat tiedot (osto- ja myyntinoteeraukset sekä toteutuneet kaupat – ns. markkinadata) ovat luotettavasti, ajantasaisesti sekä edullisesti kaikkien osapuolten saatavilla. Tältä osin nykyinen sääntely ei ole toiminut hyvin, joten komissio ehdotti muutoksia, millä varmistetaan toimivat EU:n laajuiset kaupankäyntitiedot – ns. consolidated tape.

Erityisen ongelmallista arvopaperinvälittäjien kannalta nykysääntelyssä on ollut se, että vaikka kaupan toteutukselle olisi vaihtoehtoja, niin välittäjä on hankittava markkinadata kaikilta markkinapaikoilta. Tämä on tarpeen, jotta välittäjä voi arvioida eri markkinapaikkoja ja huolehtia siitä, että asiakkaiden kaupat toteutetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Kullekin pörssille muodostuu siten monopoli omiin kaupankäyntitietoihinsa, mitkä välittäjän on hankittava riippumatta siitä, käyvätkö ne kauppaa kyseisessä pörssissä. Tilanne on johtanut välittäjien (ja sitä kautta asiakkaiden) kustannusten merkittävään nousuun. EU-sääntelyssä.

EU:n laajuisen kaupankäyntitiedon kokoamisessa on siten tärkeää huolehtia paitsi tiedon luotettavuudesta ja saatavuudesta myös sen kustannusten pitämisestä kohtuullisena. MiFIR nimenomaisesti edellyttää, että markkinadatan hinnoittelun tulee rakentua kohtuullisin kaupallisin perustein ja pohjautua datan tuotanto- ja jakelukustannuksiin.

FA kannattaa toimilupaviranomaistehtävän siirtämistä Fivalle

FA kannattaa pörssin toimilupaviranomaisasioiden siirtämistä Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnalla on tarvittava osaaminen ja ajantasainen tieto toimilupien käsittelyyn. Nykyinen käytäntö, jossa toimilupien käsittely tapahtuu valtiovarainministeriössä, perustuu kansalliseen sääntelyyn ja historialliseen tarpeeseen, eikä sille ole enää järkevää perustetta.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs